

Naziv kolegija	TEORIJA ORGANIZACIJE	
Nastavnici	Nositelji: prof.dr.sc. Ivan Koprić, prof.dr.sc. Gordana Marčetić Nastavnici: doc.dr.sc. Anamarija Musa, doc.dr.sc. Vedran Đulabić, doc.dr.sc. Goranka Lalić Novak, doc.dr.sc. Jasmina Džinić, doc.dr.sc. Mihovil Škarica	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I,II,III, IV semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Predavanja – 5	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	5 ECTS	
Broj sati po semestru	15 sati	
Ciljevi kolegija		
<ul style="list-style-type: none"> - Upoznati studente s razvojem teorije organizacije i različitim pravcima u okviru teorije organizacije, od početaka razmišljanja o organizaciji, pojavi teorije organizacije do postmodernih teorijskih pristupa. - Upoznati studente s razmišljanjima o upravnoj organizaciji kao socijalnom sustavu, položajem i odnosima članova organizacije te drugim organizacijskim i kontekstualnim varijablama. - Upoznati studente sa suvremenim razmišljanjima i stanjem teorije organizacije. 		
Sadržaj kolegija		
<p>1. Razvoj teorije organizacije Rana razmišljanja o organizaciji. Pojava teorije organizacije. Normativni i empirijski pristup. Mehanicistički pravac. F. W. Taylor i H. Fayol. Klasična organizacijska škola. Škola «ljudskih odnosa» (human relations). Integracija klasične škole i škole «ljudskih odnosa»: C. I. Barnard i M. P. Follett. Teorija birokratske organizacije (birokratsko-monokratski tip) Maxa Webera. Funkcionalistička kritika Weberovog birokratskog modela (disfunkcije birokracije). Kritika racionalnosti organizacije. Teorija organizacijskog konflikta i moći. Teorija odlučivanja (decizionistički pravac). Teorija političke koalicije (interesno-politički pravac). Primjena teorije sustava na proučavanje organizacije. Teorija otvorenog sustava. Teorija samoreferentnih i autopoietičkih sustava. Kibernetički pristup organizaciji. Komunikacijska teorija organizacije. Postmoderni teorijski pristupi: kulturološki pristup, institucionalni i neoinstitucionalni pristup, neoevolucionizam, teorija determinističkog kaosa, feministički pristup, etc.</p> <p>2. Upravna organizacija kao socijalni sustav Pojedinaac u organizaciji. Ponašanje, uloga, sukob uloga. Motivi, potrebe, interesi, vrijednosti. Teorije motivacije i motivacijski modeli. Grupno ponašanje u organizaciji. Individualni motivi i grupni ciljevi. Kohezija i kontrola u grupi. Komunikacije u malim grupama. Vođenje i stilovi vodstva u grupi. Participacija i produktivnost u grupi. Organizacijska struktura. Formalna i neformalna struktura. Utjecaj veličine, tehnologije, okoline, kulture i komunikacija na strukturu organizacije. Disfunkcije hijerarhijske strukture. Teorija razvoja kooperativnih odnosa. Novi strukturni oblici: od hijerarhije do mrežne strukture. Moć u organizaciji. Pojam utjecaja, moći i vlasti. Temelji i vrste moći. Intenzitet, područje i opseg moći. Kontrola neizvjesnosti kao izvor moći u organizaciji. Istraživanje moći u organizaciji. Sukob u organizaciji. Pojam i vrste sukoba. Različiti pogledi na sukobe. Sukob i suradnja. Načini rješavanja sukoba. Suvremeni teorijski modeli i empirijska istraživanja sukoba. Odlučivanje u organizaciji. Pojam i vrste odlučivanja. Klasični model odlučivanja i njegova kritika. Formalizirani postupci odlučivanja. Suvremeni deskriptivni modeli odlučivanja. Komunikacije u organizaciji. Komunikacijski kanali. Komunikacijski sustav i komunikacijska mreža. Osobine komunikacijske mreže. Komunikacijski stilovi i praksa. Komuniciranje i moć. Komuniciranje i upravljanje. Komunikacije i menadžment. Organizacijska kultura. Tipovi organizacijske kulture. Organizacijska kultura i</p>		

komunikacije. Organizacijska kultura i javni menadžment. Vođenje u organizaciji. Teorijska podloga menadžmenta. Menadžment u javnoj upravi. Funkcije, uloge i stilovi menadžera.

3. Suvremeno stanje teorije organizacije

Diferencijacija i pluralizam pristupa proučavanju upravnih organizacija: elefantologija. Teorijska inventura: pluralizam pristupa kao teorijska i praktična prednost. Redukcionistički pokušaji. Teorija organizacije kao jedna od najuspješnijih društvenih znanosti. Teorija organizacije kao temelj znanstvenosti proučavanja javne uprave. Suvremeni pojam organizacije. Praktična primjena organizacijskog znanja: praktična pitanja procesa organiziranja. Organizacijsko konzultiranje. Organizacijska terapeutika. Organizacijski razvoj.

Očekivani ishodi učenja

INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE

Znanje i razumijevanje

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Objasniti tijek razvoja teorije organizacije i izdvojiti temeljne postavke pojedinih pravaca teorije organizacije.
2. Diskutirati položaj i djelovanje pojedinca i grupe u organizaciji.
3. Sažeti temeljne koncepte teorije motivacije i motivacijskih modela.
4. Grupirati potencijalne međusobne utjecaje različitih organizacijskih varijabli.
5. Objasniti fenomen organizacijskog komuniciranja, vrste organizacijske kulture, funkcije i stilove vođenja i menadžment u javnoj upravi.
6. Objasniti razvoj pluralizma pristupa proučavanju upravne organizacije (elefantologija), redukcionističke pokušaje te značaj teorije organizacije kao društvene znanosti.
7. Diskutirati suvremeno stanje i budući smjer razvoja teorije organizacije.

Primjena

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Interpretirati postavke različitih pravaca teorije organizacije.
2. Demonstrirati temeljne postavke o odnosu različitih organizacijskih varijabli na primjerima odabranih upravnih sustava.
3. Rasporediti postavke različitih teorijskih pravaca prema njihovoj prikladnosti za istraživanje odnosa odabranih organizacijskih varijabli.
4. Interpretirati različite postavke o upravnoj organizaciji kao socijalnom sustavu.
5. Demonstrirati mogućnost primjene naučenih teorijskih znanja na rješavanje problema u procesima organiziranja i upravljanja organizacijskim razvojem konkretne upravne organizacije.

Analiza

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Povezati razvoj teorije organizacije s općim razvojem društva i promjenama upravnih sustava.
2. Analizirati rezultate istraživanja o međusobnom utjecaju različitih organizacijskih varijabli.
3. Provjeriti postavke glavnih pravaca teorije organizacije na temelju empirijskih podataka.
4. Usporediti različite strukturne oblike u organizaciji i povezati pojavu novih strukturnih oblika s tendencijama u razvoju društva i uprave.
5. Analizirati fenomen organizacijskog komuniciranja, vrste organizacijske kulture, funkcije i stilove vođenja i menadžment u javnoj upravi.
6. Riješiti teorijske probleme odnosa različitih organizacijskih varijabli.

Sinteza

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Izgraditi teorijske modele odnosa i međusobnog utjecaja različitih organizacijskih varijabli.
2. Predložiti načine provjere postavljenih teorijskih modela o međusobnom utjecaju pojedinih organizacijskih varijabli.
3. Konstruirati modele organizacijske strukture prikladne za ostvarivanje određenih organizacijskih ciljeva.

4. Upravlјati provedbom istra֒ivanja odnosa razliĉitih organizacijskih varijabli.
5. Pripremiti teze o meђusobnoj uvjetovanosti razliĉitih organizacijskih varijabli.

Vrednovanje

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Valorizirati doprinose pojedinih teorijskih pravaca razvoju teorije organizacije.
2. Odabrati prikladne načine provjere postavljenih teorijskih modela o meђusobnom utjecaju pojedinih organizacijskih varijabli.
3. Preispitati temeljne postavke razliĉitih pravaca teorije organizacije.
4. Zaključiti rezultate empirijskog istra֒ivanja o odnosu razliĉitih organizacijskih varijabli.
5. Procijeniti prikladnost upotrebe rezultata i zaključaka istra֒ivanja u širem meђunarodnom kontekstu.

Opće (generiĉke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. javno prezentirati usvojene ishode uĉenja;
2. aktivno pratiti i analizirati razvoj razliĉitih pravaca teorije organizacije;
3. primjereno prezentirati i izlagati vlastite stavove i uvjerenja o razliĉitim organizacijskim varijablama i njihovim implikacijama na konkretne organizacije.
4. provoditi samostalna i timska znanstvena istra֒ivanja i prezentirati njihove rezultate.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

- Evidentira se dolazak studenata na predavanje;
- BiljeŒi se aktivnost studenta na nastavi, pojedinaĉna izlaganja o nekoj temi, razumijevanje gradiva, kvaliteta diskusije i sliĉno;
- Znanje se provjerava na usmenom ispitu i ocjenjuje ocjenom od dovoljan (2) do izvrstan (5). Usmeni ispit se sastoji od primjene, analize, sinteze i vrednovanja znanja steĉenog na temelju predavanja i diskusija na nastavi te obvezne literature.

Naĉini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

- Analiziranje statistiĉkih podataka o prolaznosti i prosjeka uspješnosti studiranja na predmetu;
- Povratne informacije studenata,
- Priprema i objava znanstvenih radova povezanih s temom teorije organizacije sa studentima i praćenje njihovog znanstvenog rada;
- Poticanje sudjelovanja studenata na stručnim i znanstvenim skupovima i istra֒ivaĉkim projektima povezanih s temom teorije organizacije.

Obveze studenata

- Pohađati predavanja;
- Aktivno sudjelovati u nastavi putem interaktivne diskusije s nastavnikom i ostalim studentima;
- Nauĉiti ispitno gradivo.

Obvezna literatura

1. Pusić, E. (2000) Organizacija kao teorijski problem. Rad HAZU br. 480.
2. Koprić, I. (1999) Struktura i komuniciranje u upravnim organizacijama. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu. Str. 7-60, 87-150, 204-322.
3. Pusić, E. (2002) Upravljanje u suvremenoj drŒavi. Zagreb: Društveno veleuĉilište. Str. 1-40.
4. Perko-Šeparović, I. (1975) Teorije organizacije. Zagreb: Œkolska knjiga (odabrana poglavlja).

Osnovna izborna literatura

1. Christensen, Tom, Peer Lægreid, Paul G. Roness i Kjell Arne Røvik (2007) Organization Theory and the Public Sector: Instrument, Culture and Myth. London: Routledge.
2. March, James G. (2010) The Ambiguities of Experience (Messenger Lectures), Cornell University Press.
3. Senge, Peter M. (2009) Peta disciplina: principi i praksa uĉeće organizacije. 3. izdanje. Zagreb: Mozaik knjiga.
4. Giljević, Teo (2015) Okolina upravne organizacije; Pravni vjesnik, 31 (3-4) str. 213-236.

5. Giljević, Teo (2015) Utjecaj okoline organizacije na upravnu koordinaciju: Ministarstvo uprave kao studija slučaja. *Hrvatska i komparativna javna uprava*, 15(4), str. 875-908.
6. Denhardt Robert B. (2008) *Theories of Public Organization*, Fifth Edition. Belmont: Wadsworth Publishing Company
7. Džinić, Jasmina (2015) Correlation between the administrative leadership style and inclination towards organizational learning in local administrative organizations. *Ekonomski misao i praksa*, XXIV: 1, str. 3-26.
8. Džinić Jasmina (2014) Organizacijsko učenje u javnoj upravi, *Pravni vjesnik*, 30: 3-4, str. 133-156.
9. Adizes, Ichak (1989) *Kako riješiti krizu upravljanja*. Zagreb: Globus.
10. Tompkins, Jonathan R. (2005) *Organization Theory and Public Management*. Cengage Learning.
11. Heller, Frank, Eugen Pusić, George Strauss, Bernhard Wilpert (1998) *Organizational Participation: Myth and Reality*. Oxford University Press.
12. Reed, Michael I. (1992) *The Sociology of Organizations*. New York etc.: Harvester Wheatsheaf.
13. Lynch, Thomas D., Todd J. Dicker (eds.) (1998) *Handbook of Organization Theory and Management; The Philosophical Approach*. New York etc.: Marcel Dekker Inc.
14. Morgan, Gareth (1997) *Images of Organization*. Thousand Oaks etc.: Sage.
15. Pusić, Eugen (1995) *Upravna znanost*. Zagreb: Naprijed.
16. Pfeffer, Jeffrey (1997) *New Directions for Organization Theory*. New York and Oxford: Oxford University Press.
17. Meyer, John W., W. Richard Scott (1992) *Organizational Environments; Ritual and Rationality*. Newbury Park etc.: Sage.